

ประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ

เรื่อง การบำรุงรักษา (Maintenance) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)
การบูรณะ (Rebuilding) และการตัดแปลง (Alteration)

อาศัยอำนาจตาม ข้อ ๑๒. ของข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือนฉบับที่ ๗๘ ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศและ ผู้ปฏิบัติการบินทั่วไป ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในเรื่องการดำเนินการเดินอากาศของอากาศยานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกรมการขนส่งทางอากาศ จึงออกประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ เรื่อง การบำรุงรักษา (Maintenance) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) การบูรณะ (Rebuilding) และการตัดแปลง (Alteration) ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ เรื่อง การบำรุงรักษา (Maintenance) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) การบูรณะ (Rebuilding) และการตัดแปลง (Alteration) ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

บรรดาประกาศ ระเบียบ คำสั่ง บัญชีหรือคำแนะนำอื่นใดที่มีกำหนดไว้ในประกาศนี้ซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๒. ในประกาศนี้

“การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน” (Preventive maintenance) หมายความว่า งานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการประกอบที่ยุ่ยากซับซ้อน และถูกจำกัดให้ทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดรายละเอียดไว้ใน ภาคผนวก ก ของประกาศนี้

“การตัดแปลง” (Modification) หมายความว่า การตัดแปลงอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด 브리ภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ให้ตรงตามมาตรฐานที่อธิบดีรับรอง

“การตัดแปลงในสาระสำคัญ” (Major modification) หมายความว่า การตัดแปลงชิ้นส่วน (Part) หรือแบบ (Type) เมื่อการตัดแปลงนั้นไม่ได้ถูกระบุไว้ในข้อกำหนดรายละเอียด (Specifications) ของอากาศยานที่ออกโดยรัฐผู้ออกแบบ

“การซ่อมใหญ่” (Overhaul) หมายความว่า การทำให้อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด 브리ภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ กลับมาใช้งานได้อีกครั้ง โดยใช้วิธีเทคนิค และการปฏิบัติซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐยอมรับ ประกอบด้วยการถอดแยกชิ้นส่วน การทำความสะอาด

5 JAN 2008

สะอาด และการตรวจพินิจตามที่กำหนด การซ่อมตามที่จำเป็น และการประกอบชิ้นส่วนกลับ และทดสอบตามข้อมูลเทคนิคและมาตรฐานที่ได้รับการรับรองหรือตามข้อมูลเทคนิคและมาตรฐานปัจจุบันที่เจ้าหน้าที่รัฐยอมรับซึ่งพัฒนาและจัดทำเป็นเอกสารโดยรัฐผู้ออกแบบ ผู้ถือใบรับรองแบบหรือใบรับรองแบบเพิ่มเติม หรือการรับรองวัสดุ ชิ้นส่วน กระบวนการ หรือบริษัท ภายใต้อินซันรับรองคุณภาพ (Past manufacturer Approve) หรือมาตรฐานการผลิตบริษัท (Technical standard order)

“การซ่อมในสาระสำคัญ” (Major repair) หมายความว่า การซ่อมชิ้นส่วนของตัวอากาศยาน และแบบการซ่อมซึ่งเกี่ยวข้องกับความแข็งแรง (Strengthening) การเสริมความแข็งแรง (Reinforcing) การต่อแบบซ้อนทับ (Splicing) และการผลิตส่วนควบ (Member) โครงสร้างปฐมภูมิ หรือการเปลี่ยนแทน เมื่อการเปลี่ยนแทนนั้นเป็นการสร้าง ทั้งนี้ตามที่กำหนดรายละเอียดไว้ใน ภาคผนวก ก ของประกาศนี้

“การบูรณะ” (Rebuild) หมายความว่า การทำให้อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริษัท หรือชิ้นส่วนประกอบ กลับมาใช้งานได้อีกครั้ง โดยใช้วิธีเทคนิค และการปฏิบัติซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐยอมรับ ประกอบด้วย การถอดแยกชิ้นส่วน การทำความสะอาด และการตรวจพินิจตามที่กำหนด การซ่อมตามที่จำเป็น และการประกอบชิ้นส่วนกลับ และทดสอบว่ามีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ (tolerances) และขีดจำกัดเหมือนกับของใหม่ ด้วยการใช้ชิ้นส่วนใหม่ หรือชิ้นส่วนใช้แล้วที่มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับและขีดจำกัดเหมือนกับชิ้นส่วนใหม่ งานนี้ต้องกระทำโดยผู้ผลิตหรือหน่วยซ่อมที่ผู้ผลิตรับรอง และได้รับอนุญาตจากรัฐเจ้าของทะเบียน

“รายการตรวจพินิจ” (Required inspection items) หมายความว่า รายการบำรุงรักษา และหรือการดัดแปลงซึ่งต้องถูกตรวจโดยบุคคลที่ไม่ได้ทำงานนั้น และหมายรวมถึงรายการที่ถ้ามีการทำไม่ถูกต้องหรือถ้าใช้ชิ้นส่วนหรือวัสดุไม่ถูกต้อง จะมีผลให้เกิดการชำรุด การไม่ทำงาน หรือข้อบกพร่องที่อาจเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติการบินของอากาศยาน

“ชิ้นส่วนที่มีอายุจำกัด” (Life-limited part) หมายความว่า ชิ้นส่วนที่มีกำหนดระยะเวลาให้เปลี่ยน บัญญัติไว้ในใบรับรองแบบ คำแนะนำเพื่อคงความต่อเนื่องความสมควรเดินอากาศ หรือคู่มือการบำรุงรักษา

“สถานะอายุ” (Life status) หมายความว่า จำนวนวงจรรอบ (Cycle) ใช้งาน จำนวนชั่วโมงใช้งาน หรือจำนวนระยะเวลาใช้งานของชิ้นส่วนที่มีอายุจำกัดที่สะสมไว้

ข้อ ๓. การใช้บังคับ (Applicability)

ประกาศนี้ใช้บังคับ กับการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิง ป้องกัน การบูรณะ และการดัดแปลงใดๆ ที่กระทำกับ

(ก) อากาศยานที่มีหรือกำลังจะขอรับใบสำคัญสมควรเดินอากาศแบบมาตรฐานของประเทศไทย

(ข) ลำตัวอากาศยาน (airframe) เครื่องยนต์อากาศยาน (aircraft engine) ใบพัด (propeller) และบริษัท (appliance) ของอากาศยานตาม (ก)

5 JAN 2008

(ค) ชิ้นส่วนที่มีอายุจำกัดซึ่งถูกถอดออกจากผลิตภัณฑ์ที่มีใบรับรองแบบ และมีการควบคุมตามข้อ ๑๐.

วิธีการบำรุงรักษาและการตรวจพินิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศนี้ หรือภาคผนวกท้ายประกาศนี้ ซึ่งจะมีการปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นคราวๆ ไป ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในคู่มือของผู้ผลิต หรือมาตรฐานที่กรมการขนส่งทางอากาศยอมรับ

ข้อ ๔. ผู้มีสิทธิทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ และการดัดแปลง (Persons authorized to perform maintenance, preventive maintenance, rebuilding and alterations)

ผู้มีสิทธิทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ และการดัดแปลงอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด ทรัพย์สิน หรือชิ้นส่วนประกอบมีดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดิน มีสิทธิกระทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และการดัดแปลง ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

(ข) ผู้ทำงานภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดินมีสิทธิกระทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และการดัดแปลง ซึ่งผู้ควบคุมงานนั้นได้รับอนุญาตให้กระทำได้ ถ้าผู้ควบคุมงานดูแลงานที่ทำด้วยตนเองในขอบเขตที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่างานนั้นได้กระทำอย่างถูกต้อง และถ้าผู้ควบคุมงานนั้นพร้อมที่จะให้คำปรึกษาได้

(ค) ผู้ถือใบรับรองหน่วยซ่อม มีสิทธิกระทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และการดัดแปลง ตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ ในเรื่อง การรับรองหน่วยซ่อม

(ง) ผู้ถือใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ มีสิทธิกระทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และการดัดแปลง อากาศยานของตนเอง ตามที่บัญญัติไว้ในคู่มือการซ่อมบำรุงทั่วไปที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางอากาศ

(จ) ผู้ถือใบอนุญาตนักบิน มีสิทธิกระทำการบำรุงรักษาเชิงป้องกันอากาศยานของตนเองหรือที่กำลังควบคุมอยู่ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

(ฉ) ผู้ผลิตมีสิทธิกระทำการ

(๑) บูรณะ หรือดัดแปลง อากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด หรือทรัพย์สินใดๆ ซึ่งคนได้ทำการผลิตขึ้นเอง ภายใต้สิทธิใบรับรองแบบหรือใบรับรองการผลิต (Production Certificate)

(๒) บูรณะหรือดัดแปลง ทรัพย์สิน หรือชิ้นส่วนของอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด หรือทรัพย์สิน ซึ่งคนได้ทำการผลิตขึ้นภายใต้ใบอนุญาตผลิต (Technical Standard Order Authorization - TSOA, or Part Manufacturer Approved - PMA)

การกระทำงานใดที่เป็นการดัดแปลงในสาระสำคัญ การซ่อมในสาระสำคัญ และการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน ภาคผนวก ก ของประกาศนี้

5 JAN 2008

ข้อ ๕. ผู้มีสิทธิทำการรับรอง อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์ อากาศยาน ใบพัด หรือบริภัณฑ์ ให้นำกลับไปใช้งานหลังจากการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ หรือการดัดแปลง (Persons authorized to approved aircraft, airframes, aircraft engines, propellers, appliances or component parts for return to service after maintenance, preventive maintenance, rebuilding or alteration)

ผู้มีสิทธิทำการรับรอง อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด หรือบริภัณฑ์ ให้นำกลับไปใช้งานหลังจากการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ หรือการดัดแปลง มีดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดิน มีสิทธิทำการรับรอง อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ให้นำกลับไปใช้งานตามสิทธิทำการที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

(ข) ผู้ถือใบรับรองหน่วยซ่อม มีสิทธิลงนามรับรองอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ให้นำกลับไปใช้งานตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมการขนส่งทางอากาศ ในเรื่อง การรับรองหน่วยซ่อม

(ค) ผู้ถือใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ มีสิทธิลงนามรับรอง อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบของตนเอง ให้นำกลับไปใช้งานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการซ่อมบำรุงทั่วไป

(ง) ผู้ถือใบอนุญาตนักบินมีสิทธิลงนามรับรองอากาศยาน ให้นำกลับไปใช้งานภายหลังได้กระทำการบำรุงรักษาเชิงป้องกันตามข้อ ๔ (จ) แล้ว

(จ) ผู้ผลิตมีสิทธิลงนามรับรองอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ให้นำกลับไปใช้งานเมื่อได้กระทำงานนั้นตามข้อ ๔ (ฉ) แล้ว

ข้อ ๖. การรับรองอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด หรือบริภัณฑ์ ให้นำกลับไปใช้งานภายหลังการบำรุงรักษา การบำรุง รักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ หรือการดัดแปลง (Approval for return to service after maintenance, preventive maintenance, rebuilding or alteration)

การรับรองอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด หรือบริภัณฑ์ ให้นำกลับไปใช้งานภายหลังการบำรุงรักษา การบำรุง รักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ หรือการดัดแปลง ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) มีกรบันทึกลงในประวัติการบำรุงรักษาตามข้อ ๗. และการตรวจพินิจตามข้อ ๘.

(ข) ใช้แบบฟอร์มการซ่อมหรือการดัดแปลงและการลงบันทึกตามที่กรมการขนส่งทางอากาศกำหนด

5 JAN 2008

(ค) ถ้าผลที่เกิดขึ้นจากการซ่อมหรือการตัดแปลงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดการปฏิบัติการ (Operating Limitations) ของอากาศยาน หรือข้อมูลการบินที่อยู่ในคู่มือการบินอากาศยานที่รับรองแล้ว (Approved flight manual) ข้อจำกัดการปฏิบัติการบินหรือข้อมูลการบินเหล่านั้นต้องได้รับการแก้ไขและนำใส่ไว้ในคู่มืออย่างเหมาะสม

ข้อ ๗. รายการ แบบพิมพ์ และการจัดทำบันทึกการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ และการตัดแปลง (Content, form, and disposition of maintenance, preventive maintenance, rebuilding, and alteration records)

รายการ แบบพิมพ์ และการจัดทำบันทึกการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ และการตัดแปลง ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ใดกระทำการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ หรือการตัดแปลง อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ต้องบันทึกการบำรุงรักษาลงในประวัติการการบำรุงรักษาของสิ่งนั้นโดยระบุข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียด (หรืออ้างอิงข้อมูลซึ่งกรมการขนส่งทางอากาศยอมรับ) ของงานที่ได้กระทำ

(๒) วันที่ได้ทำงานนั้นเสร็จสมบูรณ์

(๓) ชื่อของผู้กระทำงานนั้น

(๔) ถ้างานที่ทำกับ อากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบ ได้กระทำเสร็จสมบูรณ์แล้ว ต้องลงลายมือชื่อ หมายเลขใบอนุญาต และชนิดของใบอนุญาตของผู้ทำการรับรองผลงาน ลายมือชื่อถือเป็นการรับรองให้นำกลับไปใช้งานเฉพาะงานที่ได้กระทำเท่านั้น

(ข) ผู้ถือใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศที่บำรุงรักษาอากาศยานให้คงความต่อเนื่องความสมควรเดินอากาศตามแผนการบำรุงรักษา (Maintenance Program) ต้องบันทึกการบำรุงรักษา การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบูรณะ และการตัดแปลง ที่กระทำกับอากาศยาน ลำตัวอากาศยาน เครื่องยนต์อากาศยาน ใบพัด บริภัณฑ์ หรือชิ้นส่วนประกอบของตน ตามข้อกำหนดของกรมการขนส่งทางอากาศที่เกี่ยวข้อง

(ค) การบำรุงรักษาที่เป็นการซ่อมในสาระสำคัญ และการตัดแปลงในสาระสำคัญ ผู้กระทำงานนั้นจะต้องลงบันทึกในแบบฟอร์มตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน ภาคผนวก ข ของประกาศนี้

(ง) ผู้ที่ทำงานภายใต้การควบคุมของนายช่างภาคพื้นดินไม่สามารถทำการตรวจพินิจตามที่กำหนดไว้ในแผนการบำรุงรักษาที่กรมการขนส่งทางอากาศให้ความเห็นชอบ หรือทำการตรวจพินิจใด ๆ ภายหลังจากการซ่อมในสาระสำคัญ หรือการตัดแปลงในสาระสำคัญ

